

er intet, der er saa betydningsfuldt ved en Lov som det, at den har en Evne til at vække Interesse for Fremskridt, opnaaet ved Hjælp af vedkommende Lov. Derfor, selv om man kan sige — og det indrømmer jeg — meget imod denne Lov, saa maa man dog for Retfærdighedens Skyld indrømme, at den har haft denne store Virkning, hvad vi ser i hver eneste Kommune hele Landet over og i Særdeleshed i Købstadkommunerne.

Men hvad er Konsekvensen? Konsekvensen er den, at saa skal vi yderligere paakalde Forældrenes Interesse. Jeg er, skønt Fagpædagog, aldeles ikke bange for at lægge hele Opdragelsesvæsenet, Styrelsen og det alt sammen i Forældrenes Haand, Og hvorfor? I det Øjeblik Forældrene har Styrelsen, i det Øjeblik Forældrene har Ansvar, saa bliver der Ørenlyd for Fagpædagerne, saa bliver der lyttet til de Mennesker, som i Kraft af deres Livsvirksomhed og Studium har skaffet sig nogen Viden, som kan blive frugtbar ogsaa paa dette Omraade, saa vil der blive en gylden Tid for de Mennesker, der har noget at sige med Hensyn til Opdragelsen, og saa stoler jeg i denne Sag som i alle andre Spørgsmaal paa, at naar man først bliver tilstrækkelig oplyst ad Argumentationens Vej, saa kommer det gode ogsaa i al Almindelighed. Hvis vi derfor først lægger Styret i Forældrenes Haand og dernæst gør det muligt for en god Opdragelses Talsmænd i Skrift og Tale at paavirke dem, saa faar vi de mægtige, endnu uanede Fremskridt paa Opdragelsens Omraade.

Men saa skal vi gøre Skridtet fuldt ud, saa skal vi ikke med Hensyn til Styrelsen af vort Skolevæsen nøjes med at sige Tak for hidtidig Virksomhed til Biskoppen og Provsten, men saa maa vi ogsaa konsekvent indrømme, at heller ikke Sognepræsten bør være født Formand for Skolekommissionen, men at alt skal lægges i Forældrenes Haand; og med den Kærlighed, som det ærede Medlem fra Assens har til Forældrene og den almindelige Vælgerfolkning, kan jeg ikke tænke mig, at det ærede Medlem i denne Sag vil være inkonsekvent, heller ikke, at hans Parti vil være inkonsekvent og holde paa, at Sognepræsten i Fremtiden skal være født Formand i Skolekommissionen, men at de vil gaa til at indrette en stedlig Styrelse for Skolen, der hviler fuldt og helt paa den lige og almindelige Valgret udøvet af Forældrene, der har Børn i Skolen; det stemmer jo med det ærede Medlems Ønsker og hans store Respekt for Forældrenes Indflydelse paa Skolevæsenets Omraade. Men saa vil

jeg rigtignok, for at ingen skal misforstaa mig, udtrykkelig føje til, at jeg naturligvis ikke har noget imod, at man ogsaa vælger en gejstlig til Skolekommissionen, for naturligvis maa han have den samme Ret til at blive valgt som enhver anden, der i øvrigt opfylder Betingelserne derfor. Han skal være paa lige Fod med alle andre, og hvis en Skolekommissions Medlemmer mener, at alene den gejstlige er sagkyndig nok, saa er jeg for min Del frisindet nok til at indrømme dem Retten til i det Tilfælde at vælge ham til deres Formand. Men alt skal ske i Kraft af Valg paa den lige, almindelige Valgrets Grundlag.

Den eneste, jeg kunde tænke mig vilde opponere mod denne Tankegang, skulde da være det ærede Medlem fra Assens (*Klaus Bernsen*: Hvorfor dog det?). Jeg skal forklare det ærede Medlem det. Det ærede Medlem er nemlig ikke altid paa det rene med, hvorledes han i sin Tanke er selvmodsigende. (Afbrydelse). Jeg skal nok bevise, hvad jeg siger. Det ærede Medlem advarede nemlig meget stærkt baade mod Indførelsen af et øverste Tilsyn og mod professionelle Pædager. Hans Tale havde en udpræget Tendens imod Repræsentanter for, hvad skal jeg sige, den sorte Skole, ikke sandt? Men den gejstlige gaar jo selv ud fra Universitetet. Den gejstlige er jo selv en Repræsentant for den akademiske Dannelse. Han har ikke et Fnug i sin Uddannelse, der særkvalificerer ham til at være den øverste Tilsynsmand i Folkeskolen, udover hvad enhver som helst anden Borger ude i Sognet har. Er der en forstandig og klog Mand iblandt Haandværkerne eller i Gaardmandsstanden eller Husmandsstanden, saa har han i Kraft af sin specielle Uddannelse akkurat de samme Kvalifikationer til at lede en Skolekommission og være tilsynsførende i Skolen, som Præsten har, for Præsten faar jo ikke nogen som helst speciel pædagogisk Uddannelse. Han er en akademisk Mand, som man fra oven har sat til at styre og tilse Skolevæsenet. Det er en Inkonsekvens, men jeg tænker det ærede Medlem fra Assens med sin sædvanlige Elskværdighed indrømmer mig dette og paa Grund af sin Interesse for Forældrene og for den almindelige Valgret gaar ind paa den Tanke, at i Fremtiden bliver det udelukkende Skolekommissionen — valgt, som jeg har sagt det, og som Repræsentant for Forældrene, der har Børnene i Skolen —, der skal styre.

Dernæst vil jeg ogsaa gerne gøre et Par Bemærkninger til selve den Tanke, at